

Література

1. Міжнародна співпраця Нормативна база : веб-сайт. URL:<https://udpu.edu.ua/mizhnarodne-spivrobotnytstvo/meta-ta-zavdannia-mizhnarodnoho-spivrobotnytstva> (дата звернення 07.05.2022).
2. Кондратова Н.О. Проблеми адаптації студентів ВНЗ: зміст, форми, психологічна специфіка. Психологія: зб. наук. праць. - Вип. 2. - Київ: НПУ, 2009. - С. 189-196.
3. Черкаський А. В. Психолого-педагогічні умови адаптації студентів в освітньому середовищі. *Забезпечення якості вищої освіти* : матеріали 49-ї наук.-метод. конф. ОНАХТ, (м. Одеса, 11–13 квіт. 2018 р.) Одеса, 2018. С. 83–85.

*Оксана Кудря,
к. пед. н., доцент,
Полтавський національний педагогічний університет
імені В.Г.Короленка
Ідентифікатор ORCID 0000-0002-4602-9883*

*Олексій Дебре,
асистент,
кафедри теорії і методики технологічної освіти
Полтавський національний педагогічний університет
імені В.Г.Короленка
Ідентифікатор ORCID 0000-0001-5174-6492*

*Інна Нечипоренко,
майстер виробничого навчання,
кафедри виробничо-інформаційних технологій
та безпеки життєдіяльності
Полтавський національний педагогічний університет
імені В.Г.Короленка
Ідентифікатор ORCID 0000-0001-9350-2285*

**ФОРМУВАННЯ У СТУДЕНТІВ ЗНАНЬ ЩОДО ГРАФІЧНОЇ
ПІДГОТОВКИ ШКОЛЯРІВ У ТЕХНІЧНОМУ МОДЕЛЮВАННІ НА
МАТЕРІАЛІ КУРСУ «ПРИКЛАДНА І ТЕХНІЧНА ТВОРЧІСТЬ»**

pnpu21@gmail.com

Ефективна підготовка здобувачів освіти до професійної самореалізації в умовах сьогодення набуває особливої актуальності. Навчання студентської молоді педагогічних вишів передбачає їх підготовку до майбутньої трудової діяльності не лише в середніх закладах освіти, але і в закладах позашкільної

освіти, на базі яких функціонує безліч гуртків прикладного та технічного спрямування.

У закладах науково-технічного напрямку позашкільної освіти свою специфіку мають гуртки технічного моделювання, в яких школярі вчаться виготовляти макети і моделі технічних об'єктів, приймають участь у різного рівня виставках та змаганнях (міських, обласних, всеукраїнських, міжнародних). До гуртків технічного моделювання відносяться гуртки ракетомоделювання, судномоделювання, авіамоделювання, робототехніки, автомобілемоделювання. Позашкільна робота з техніки дозволяє розширити і поглибити графічні знання і вміння школярів.

Одним з важливих чинників досягнення якості освітніх послуг позашкільної галузі виступає кваліфіковане кадрове забезпечення. Якісна підготовка майбутніх учителів за даним напрямом діяльності ґрунтується на опануванні здобувачами освіти у навчальному процесі освітнього компоненту «Прикладна і технічна творчість», на матеріалі якого у них формуються знання, уміння та навички організації гурткової роботи з прикладної і технічної творчості, знання технологій виготовлення моделей технічних об'єктів, уміння обирати та обробляти конструкційні матеріали з урахуванням технологічних особливостей об'єктів праці, використовувати творчий підхід при розробці проектів та виготовленні виробів.

Аспекти професійної підготовки майбутніх вчителів трудового навчання і технологій відображено у наукових працях О. Авраменка, І. Войтовича, В. Гусєва, О. Коберника, Є. Клейно, В. Мадзігона, Л. Оршанського, В. Сидоренка, В. Стешенка, Ю. Срібної, В. Тименка, Д. Тхоржевського, А. Цини, С. Шереметьєвої та ін. Різні аспекти підготовки вчителів трудового навчання і технологій до професійної реалізації в умовах закладу позашкільної освіти розглядали у своїх дисертаційних дослідженнях І. Андрощук, Є. Клейно, С. Шереметьєва [1]. Нами приділена увага проблематиці підготовки майбутніх учителів трудового навчання і технологій до організації дозвілля дітей засобами технічного моделювання у гуртковій роботі позашкільної освітньої галузі на

прикладі освітнього середовища факультету технологій та дизайну Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка [2].

Метою статті є розкриття особливостей формування у здобувачів освіти знань щодо графічної підготовки школярів у технічному моделюванні на матеріалі курсу «Прикладна і технічна творчість».

У ході перебігу лекційних та практичних занять з прикладної і технічної творчості у студентів формують розуміння того, що у гуртах технічного спрямування виготовлення школярами виробів може бути виконане за зразком, шаблоном, словесним описом, але частіше за все з технічного малюнку, найпростішого креслення або за власним задумом. Звідси постає необхідність навчити школярів читанню технічних малюнків, найпростіших креслень та іншої конструкторсько-технологічної документації.

Саме тому графічна підготовка учнів передбачає засвоєння ними прийомів читання графічних зображень. Важливо навчити гуртківців уважно розглядати і порівнювати графічні зображення і реальні деталі або об'єкти, зіставляти різні зображення між собою і представляти об'ємний предмет по його пласкому зображенню. Необхідно не лише навчити школярів читати малюнки і креслення, а й сформувати у них потребу використовувати їх в самостійній роботі.

Під час опанування навчальної дисципліни «Прикладна і технічна творчість» студенти розуміють, що у процесі гурткової роботи доцільно сформувати в учнів ряд понять графічної підготовки. Графічна грамотність може бути визначена як наявність знань в області технічного креслення і ступінь володіння вміннями читання і виконання конструкторської та технологічної документації відповідно до норм і правил Єдиної системи конструкторської документації (ЄСКД). У практичній роботі з учнями також важливо враховувати ті знання, вміння і навички, якими оволодівають школярі на уроках математики, образотворчого мистецтва та трудового навчання. При підборі об'єктів на гурткових заняттях керівнику необхідно заздалегідь

проаналізувати форму і конструкцію технічних об'єктів, які будуть запропоновані дітям у якості об'єктів праці.

Студентів ознайомлюють з приблизним змістом графічної підготовки школярів на заняттях технічного гуртка, який сформовано на основі педагогічного досвіду роботи вчителів, аналізу навчально-методичної літератури та навчальних програм [3-5] і містить такі позиції: 1) креслярські інструменти та приладдя; 2) основні поняття про графічні зображення; 3) лінії креслення і деякі умовні позначення; 4) правила і прийоми читання креслень плоских деталей; 5) основні графічні знання і вміння, за допомогою яких виконується розмітка на матеріалі; 6) правила і прийоми збільшення або зменшення деталей в кілька разів; 7) правила читання та складання ескізу плоскої деталі; 8) порядок читання зображень об'ємних деталей простої форми (наочних зображень, розгорток і креслень); 9) початкове поняття про складальне креслення, що складається з 2-3 простих за формою деталей; 10) правила читання та складання найпростіших електричних схем.

При опануванні освітнього компонента «Прикладна і технічна творчість» студенти усвідомлюють, що їх графічна грамотність, як керівника технічного гуртка, значно перевищуватиме ті відомості, що повідомлятимуться учням у процесі технічного моделювання. І це дозволить повноцінно здійснювати навчальний процес в гуртку, дасть можливість вести заняття диференційовано, чітко дотримуватись доступності графічних відомостей для дітей різного віку, особливо враховуючи той факт, що гуртки технічного спрямування відвідують, як правило, учні різних вікових категорій.

Таким чином, формування у студентів знань щодо графічної підготовки школярів у технічному моделюванні на матеріалі курсу «Прикладна і технічна творчість» спрямовано на їх ефективну підготовку до майбутньої професійної педагогічної діяльності, зокрема і ведення гурткової роботи у закладах науково-технічного напрямку позашкільної освіти.

Література

1. Шереметьєва С.Г. Підготовка майбутніх учителів технологій до педагогічної діяльності у закладах позашкільної освіти: дис. ... к-та пед. наук:13.00.02. Київ. 2017. 195 с.
2. Кудря О. В. Підготовка керівника гуртка до навчання учнів технічному моделюванню. Витоки педагогічної майстерності: журнал / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. Полтава, 2021. Випуск 27. С. 162-167. URL: <http://dspace.pnpu.edu.ua/handle/123456789/18371>
3. Богдан З. Л, Козирод О. Г., Лихота С. О., Степанишин З. М. Навчальна програма з позашкільної освіти науково-технічного напрямку Початкове технічне моделювання, початковий та основний рівні, 3 роки навчання: збірник навч. програм з позашкільної освіти. Науково-технічний напрям, вип. 4 / заг. ред. Г. А. Шкури, Т. В. Биковського. Київ : УДЦПО, 2019. В. 4. С. 1–22
4. Гецевич Л.Л., Козирод О.Г. Освітній комплекс методичних матеріалів з питань організації роботи гуртків початкового технічного моделювання Полтава : ПОЦНТТУМ ПОР, 2021. 145 с
5. Козирод О. Г. Формування і розвиток графічної грамотності вихованців у процесі гурткових занять з технічного моделювання. Українська професійна освіта. 2018. № 4. С. 39–45.

*Євген Кулик,
д. пед. н.,
Полтавський національний педагогічний університет
імені В.Г. Короленка
Ідентифікатор ORCID 0000-0002-9410-6564*

*Валентина Титаренко,
д. пед. н.,
Полтавський національний педагогічний університет
імені В.Г. Короленка
Ідентифікатор ORCID 0000-0002-0553-4277*

ОСНОВНІ КОМПЕТЕНЦІЇ ДИЗАЙНЕРСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВИКЛАДАЧІВ ТЕХНОЛОГІЙ

e-kyluk@ukr.net

Сучасні соціально-економічні зміни нашого суспільства вимагають адекватної реакції системи освіти, головною метою якої є підготовка людини до нових соціально-економічних умов. Адже існуюча система освіти